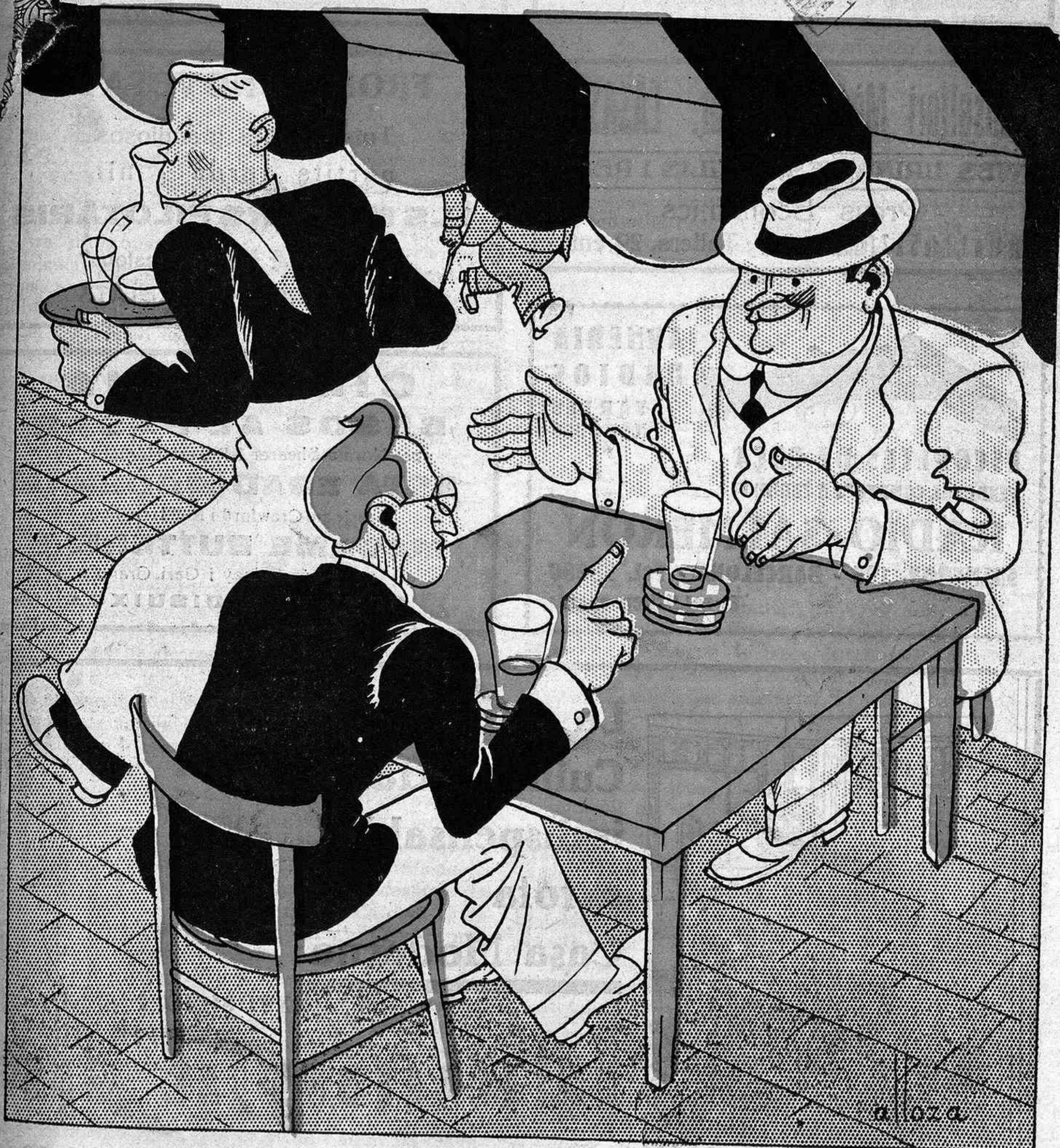

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—Cinc banquetes, ¿has vist? I dos en un mateix dia.
—És que a certa gent no els prova la dieta.

Ganiveteria ARTERO

REGISTRADA

Casa assortida en tota mena d'eines de tall del ram per-ruquer. -:- Especialitzada en el buidatge de navalles i ajustament de màquines barberes.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

TEATRE COMIC

darrera setmana

de la revista d'estiu de Campúa i Hur-
tado i música del mestre Dotres Vila,

Miss-Miss

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

ARMERIA
RADIOS
VARIES
MARQUES

ESCOPETES DE CAÇA
VENDES AL COMPTA I A TERMINIS

RADIO SALMERON

SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280

Es sol·liciten agents

CINE TALIA

BESOS AL PASAR

per Norma Shearer i Robert Montgomery

ESTA EDAD MODERNA

per Joan Crawford i Neil Hamilton

MADAME BUTTERFLY

per Silvia Sidney i Gari Grand

REVISTA I DIBUIXOS

La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
B A R C E L O N A

FORA DE BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

ESPANYA: trimestre 3 Pesseles

ESTRANGER: trimestre 5 Pesseles

Els violins del silenci

IXÒ dels «violins del silenci» és d'un vers simbolista de l'Albert Jamain, un gran poeta francès mort anys enrera.

Fins fa poc, «els violins del silenci» havien tingut, per nosaltres, un significat vagorós, ben bé, no deien res, evocaven: evocaven una cosa llangorosa, un xic cloròtica, un xic sentimental,

un xic a entrada de fosc: eren, sense cap precisió, els violins del silenci, un vers inflat de vaguetats.

Ara, d'un quan temps en aquesta part, «els violins del silenci» han agafat un nou significat i els evocuem persistentment en escriure aquesta plana que no ens sembla escrita, sinó tocada, amb un *violí del silenci*.

Un dia, quan sentim impulsos d'escriure a crits, precisem una forta pressió —cal suposar que paternal— que ens posa a rotllo i, aleshores, el que havia d'ésser galop, es converteix en deixatada «havanera» de l'any de la picor, melodia sense medulla ni transcendència. Un altre dia, en voler atacar, a tota corda, un comentari el color líric de la jornada o subratllar, amb *piccicato* de bordó, els roigs i els blaus dels horitzonts, el guaita es posa els dits als llavis i, amb un gest que sembla el de Sant Tomàs en el quadre del Giotto, ens obliga a recordar que davant de la Suprema Sabiduria no hi cap res més que el silenci.

Es quan actua l'especialíssim violí, el violí que voldria tocar i no toca, la música que voldria ésser orquestrada i s'ha de reduir a gemec suspirat de violí silencios.

En els violins del silenci hi ha comentaris bullents a jornades de sortija i a posicions de daltabaix, però els comentaris són muts i cerquen resoldre's en anècdota o en adoptar-se a fragment d'antologia. Ningú no sap perquè el silenci us porta un record d'un bufó trobat en el llibre de Joien Kierkegaard: «In vino veritas». El Bufó de les grans plagasitats surt a anunciar a la multitud ufòrica que l'admira que el teatre s'acaba d'encendre. Una gran riallada acull la manifestació del Bufó. —«No riguin, senyors, no riguin. La cosa és seriosa, tot l'escenari és encès.» El públic riu encara més a plaer repapant-se en els seients. Es quan Kierkegaard comenta: —«Així em sembla que sucumbirà el món; enmig de l'exultament general dels eufòrics que creuen que àdhuc la situació més greu és una plaseria.»— Tampoc ningú no sap per què el silenci us obra la memòria a l'epigrama de Marcial contra Paridemus: —«Paridemus va a tots els festins, tan els que es donen en honor de Lupercus com en honor del Cèsar. Es que Paridemus creu que el vi de Falern ha fet innumbrables governadors de les Gàlies.»

Abans creïem que el qui podia passar per les cordes dels violins del silenci era un vent d'alba o de captard, un vent especial que ve al món per fer estre-

mir les estàtues de marbre dels jardins públics. Ara creïem que per les cordes dels violins del silenci passa allò més essencial —malgrat el que s'hi pot tocar—, hi passa el que precedeix als canvis absoluts, el que desemboira les situacions. Damunt l'infantament d'un llibre, que pesa sobre els temps moderníssims, sonaren els violins del silenci, i aquest llibre, que és tot un sistema, venia a posar una ratlla entre dos móns. Els filòsofs, fins aquest llibre, no havien fet res més que interpretar el món, aquest llibre venia a transformar-lo.

A força d'arquejar-los, tenim el convenciment que els violins del silenci ens donarien sons muts que trobessin l'ona que arriba fins als antípodes. El silenci, quan subratlla esdeveniments, quan comenta sense dir res, fets que es coneixen, té efectes de dinamita. I això malgrat externament toqui «havaneres» de l'any de la picor!

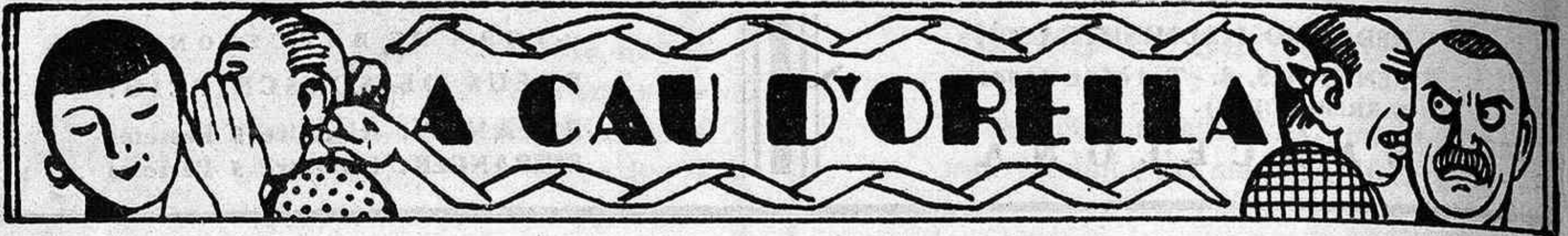
El silenci fa l'efecte per dins. L'Ordre de Sant Benet, el va adoptar en absolut perquè sabia que un home ple de silenci és un home ple d'ecos. Quan aquests ecos es fan ressò d'altures, aleshores el silenci pren una mica el significat d'enlluernament descorporitzat que tenia en les cordes dels violins del poeta francès simbolista. Però quan aquests ecos vénen de la terra, i s'encavorquen en el silenci imposat a un ésser humà, aleshores els ecos amplifiquen remors, onatge, inquietuds, desconcert, monstruositat. Les gàrgoles de les Catedrals són fruits de silenci.

Malgrat Sant Tomàs, i el seu dit enter posat damunt dels llavis en el quadre del Giotto, el silenci que imposa la Suprema Sabiduria tant pot ésser d'adhesió com de revolta, entenent-se, psicològicament, que les adhesions necessiten la fragorositat més del que les necessiten les actituds d'inconformisme. El qui calla no diu res, no es que assenteixi. Per torna, el qui s'entusiasma, si no diu res, si no es manifesta no fa que el seu entusiasme compti.

La nostra divagació lírica, que s'ha entortolligat per les cordes sensibílissimes dels violins del silenci, és un fruit de setembre. El mes de setembre també era el mes d'aquell Cassimir Boeuf, personatge asenyaladíssim d'una obra de Georges Duhamel, virtuos experimentat en l'art de moure marionetes en un teatre de fira que anava de poble en poble. El mes de setembre dóna el primer mossec a les fulles dels arbres i obre la porta a la tardor, que és quan les fulles cauen.

També hem de dir que sabem que la nostra és una divagació sense cap ni centener. Però, caminant com caminem, a l'atzar —pobres saboians amb un violí de silenci a l'esquena, que hem de tocar per força i sense arquet—, hem volgut encetar aquest mes amb una simfonia de circumstàncies. Sabem que no es tracta de cap simfonia heroica, ni de cap simfonia patètica, ni cap simfonia astral: uns senzills exercicis de virtuos, ja pràctic en això de tocar els violins del silenci, uns violins imprecisos en els versos de Jamain, precisos en els temps actuals, ben precisos, precisíssims.

Les coses que diran, a no trigar, els violins del silenci que actualment es toquen!!

Per a la història

En la nostra col·lecció, es troben apuntats tots els esdeveniments, més o menys grossos, de 59 anys de vida barcelonina.

¿Ens serà possible deixar-hi apuntat que el dia 9 de setembre de 1935, va venir a Barcelona el President del Consell de Ministres, Alexandre Lerroux, i que, aprofitant la seva vinguda, motivada per una glorificació que li feien els seus —«El Día de Lerroux a Catalunya»—, es van fer discursos al Palau Nacional, es van repartir joguines als nens radicals, es van fer tecs, i es van enjegar dos castells de focs d'artifici, l'un japonès i l'altre autòcton?

¿Ens serà possible deixar apuntat que el senyor Jaumar de Bofarull, alcalde accidental de Barcelona, en donar la benvinguda al senyor Lerroux, en nom de la ciutat, li va dir amb una eloqüència gairebé ciceroniana, que va aixecar grans ovacions: —«Tot el que la nostra pàtria és avui ho deu a Don Alexandre Lerroux»? (Copiat del «Full Oficial».)

¿Ens serà possible deixar apuntat que el senyor Lerroux rebé l'homenatge que se li tributava, voltat d'homes eminentíssims com el senyor Joan Pic i Pon, Rocha, Salazar Alonso, Jesús Ullet, Matutano, Polo, Grisó, Vaquero, Cantos, Duelo, Onofre, etc. etc.?

Es una senzilla constatació que voldríem que constés en les nostres planes, en un sentit de contribució a la història, per si algú ens fulleja en el futur.

¿Qui pot assegurar que no hi hagi un nou diluvi i que sigui la col·lecció de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA l'únic que es pugui salvar en la nova Arca de l'Aliança que es construeixi?

El senyor Portela està content

Una vegada de retorn a Madrid, després del seu viatge triomfal a Barcelona, el senyor Portela i Valladares s'ha manifestat content.

—Querer ver el Alcalde!

—Inútil. Està tip d'anglesos, i no hi ha ni un cèntim a la caixa.

Consti que nosaltres sentim una certa simpatia per al senyor Portela i Valladares; la qual cosa vol dir que el seu contentament també ha estat el nostre.

El senyor de Jaumar i de Bofarull, orador

Al gran acte del Palau Nacional, celebrat el passat diumenge, el senyor de Jaumar de Bofarull va parlar com alcalde accidental de Barcelona, i va dir poc més o menys: —«En aquest acte havia de parlar el senyor Pic i Pon, però el senyor Pic i Pon encara no del tot restablert de la seva passada malaltia no podrà parlar. Ho sento per vostès que seran els perjudicats i els qui hi perdran...

El senyor de Jaumar i de Bofarull és modestíssim. Els qui van tenir la sort d'oïr-lo, asseguruen que no hi van perdre res. El senyor de Jaumar i de Bofarull, com a orador, és tan bo com el senyor Pic i Pon.

Els afavorits només amb un resum del que va dir, hem de confessar que la lectura d'aquests fragments ens va donar una idea brillantíssima del senyor de Jaumar i de Bofarull, ja com a pensador, ja com a home d'oratória. I lealment declarem que no sabem trobar cap diferència entre el senyor Pic i Pon i ell.

El senyor Salazar Alonso

El senyor Salazar Alonso és un senyor molt simpàtic i molt planer. A Barcelona té grans amistats.

L'hem vist acompanyat d'un tal Esquerdívol, o d'en Ciset i d'en Miró; córrer de Barcelona a Badalona, on féu una «boullabaise», passar pel «Tostadero», on prengué cafè, i anar al Tívoli, on fou abraçat pel mestre Guerrero i victorejar pels «Tres Diamantes Negros. En Miró, conegudíssim ex-empresari del Còmic, li va oferir per a un proper retorn un gran obsequi. —«Venga, venga, don Rafael: le prepararemos unos pollos tomateros bajo la higuera del patio de mi casa.» I el senyor Salazar Alonso treia satisfacció per tots els porus.

«Esta Cataluña simpatiquíssima» —diuen que deia el senyor Salazar Alonso. I el Ciset, l'Esquerdívol i en Miró, es prenien aquest elogi per ells sols. Aleshores la seva exclamació era unànime: —«Qué don Rafael tan simpático, tan simpatiquísimo.»

L'eufòria fou llarga i contagiosa.

El Ciset, l'Esquerdívol i en Miró deuen tenir raó: e' senyor Salazar Alonso és un senyor molt simpàtic!

Oficis rars

El darrer cens dels Estats Units es féu preguntant a tots els ciutadans que declarassin l'autèntic ofici que feien. I així es pogué donar el cas que es trobés una vella que declarava que feia de bruixa, un senyor que era director d'una escola dietètica, un inspector d'un gimnàs contra l'engreixament, un especialista en danses d'ombres, uns transformistes de sang, un membre de jurats d'exposicions canines, un altre membre dels

jurats que elegien Miss de barriada, alguns que «feien els oficis propis del seu sexe», un «conseller del poble», un analista de la natura humana», un «geni independent», un savi aristocràtic, un cercador de gasos asfixiants», un «gàngster amateur», una vintena de «bootleggers», un «ensinistrador de granotes», etc.

Seria molt curiós que a Barcelona féssim un cens semblant. Nosaltres coneguèrem qui era «Tenedor de Llibres i Mestre en Gai Saber». Ara trobaríem —n'estem segurs—, el revisor de restaurants, el xofer dels gegants de la ciutat, el «papallona polític», l'encarregat de donar menjar al drac de Sant Jordi, el xiquet de Valls, professional, i el timbaler de les trampes, uns oficis que ni el cens dels Estats Units ens podria competir.

Observació d'un observador

«Los catalanes son extraordinariamente serios y profundamente respetuosos.»

Ens portaren aquesta dita d'un senyor de Madrid que es trobava incidentalment a Barcelona els dies que estigué entre nosaltres l'Excel·lentíssim senyor President del Consell de Ministres, i nosaltres insinuàrem la necessitat d'una aclaració. Aquesta aclaració ens fou tramesa.

«He podido observar que el gran entusiasmo que han sentido los catalanes por la venida de Don Alejandro no ha sido un entusiasmo ruidoso. Nada de colorines por la calle, nada de gritos, nada de aplausos, nada de grandes multitudes apretujándose bárbaramente. Todo sobrio, sencillo, ancho, comedido, reflexivo, apaciguado, poca gente, pero escogida, los lugares de manifestación perfectamente escogidos y muy higiénicos, el comportamiento del público muy británico.»

«Les aseguro que nunca había visto entusiasmo igual manifestado en forma tan amable.»

I ací acaba el comentari sobre els catalans, fet pel senyor de Madrid que aquests darrers dies s'ha trobat incidentalment entre nosaltres.

Hi ha aurocs, encara?

L'auroc és una mena de bou d'una raça gairebé extingida.

I diem gairebé extingida, contra l'opinió d'alguns diccionaris que la donen per extingida del tot.

Hi ha aurocs a Polònia; viuen en una gran selva i estan protegits pel Govern polonès.

L'auroc, el «bos primigènius», el bou més bou dels bous, avui no pot existir sense la protecció benemèrita de qui protegeixi la classe amb la finalitat que no desaparegui. I un Estat la hi dona, obertament.

Ens queden dubtant amb referència a l'existència dels aurocs en altres llocs i amb una protecció no tan oficialment declarada com la que dona als seus, el Govern de Polònia. Es molt possible que n'hi hagi!

No l'hem poguda constatar, però la pressentim. Els astres es descobreixen per la influència que fan sentir als altres astres. El bou, o l'auroc, s'endevina per allò que on fica el bou la banya... apreta, i li costa de treure-la. Es per això de la banya apretada que pressentim l'existència d'aurocs en altres selves que no són precisament la selva de Polònia, protegida oficialment pel Govern polonès.

Vejam si algun dia podrem constatar l'existència d'aurocs en països que no ens són coneguts. Si no ho podem constatar per la troballa de l'auroc autèntic qui sap si podrem fer-ho per la troballa de la pell.

En Grisó reapareix

Feia dies que no sabíem res del senyor Grisó. L'hem vist reaparèixer aquests dies.

Per cert que un dels dies que el veïrem anava amb un gran llibre a la mà.

—¿Què li passarà al senyor Grisó?—ens preguntaren—. Estudiarà química?, física?, història natural?

Un amic ens va aclarir la cosa.

En Grisó, actualment, llegeix «La Mujer adúltera», de Pérez Escrich.

El que nosaltres havíem pres per un volum de física, d'història natural, o de química, era el segon volum de la tan instructiva obra.

¿Hi ha hagut un diluvi?

Si ens volguéssim referir al nostre estimat confrare «El Diluvio» no faríem aquesta pregunta. Sabem que hi ha hagut, que hi ha, i que hi haurà un «Diluvi».

Ens referim un diluvi universal que uns savis anglesos ens diuen que ha existit, sense que fos universal ni molt menys. Aquests savis, als quals ens referim, foren enviats a Caldea pel British Múseum. A Ur, l'antiga ciutat de la Mèssopotàmia, varen trobar unes capes de terra argila de vuit peus d'espessor: aquestes capes separaven, si així es pot dir, dos móns diferents, reco-

Prehistòria.—La censura a l'edat de pedra.

neguts pel conreu de les terres, dues civilitzacions, la del damunt de les capes argilenques conreada de faisó diferent de la de les capes de sota. La catàstrofe, segons el cap de la missió, esdevingué quatre o cinc mil anys abans de l'era dita cristiana; les aigües van cobrir tots els llocs baixos de Caldea, però els pobles summerians, establerts en els planells de les cimes es varen salvar.

La Bíblia diu que el diluvi va ésser universal, però, segons els savis, cal donar a aquest epítet grandios un sentit molt relatiu. El diluvi, en realitat, només va cobrir una petita superfície: la compresa entre el Tigris i l'Eufrates, terra de valls.

Però és que aquesta gent —com altra que en coneixem— estava convençuda que més enllà de l'horitzó que els era familiar no existia res. I ve t'ací un aiguat

dels grossos que passa per un diluvi universal, amb Noé, els seus fills, una Arca, i un parell d'animals de cada mena.

El Ciutadà benemèrit

Un domàs, un sol domàs en tot Barcelona.

El va posar un ciutadà benemèrit, desconegut per nosaltres, que viu al carrer de l'Hospital n.º 18, 1er., 1.ª. I suposem que ben desinteressadament.

Si el temps ens ho hagués permès hauríem pujat a entrevistar-lo.

Li cap la glòria d'haver posat l'únic domàs que es va veure en tot Barcelona en determinat dia, i després de les innúmeres consultes que havia rebut una «comissió organitzadora» per a posar-ne.

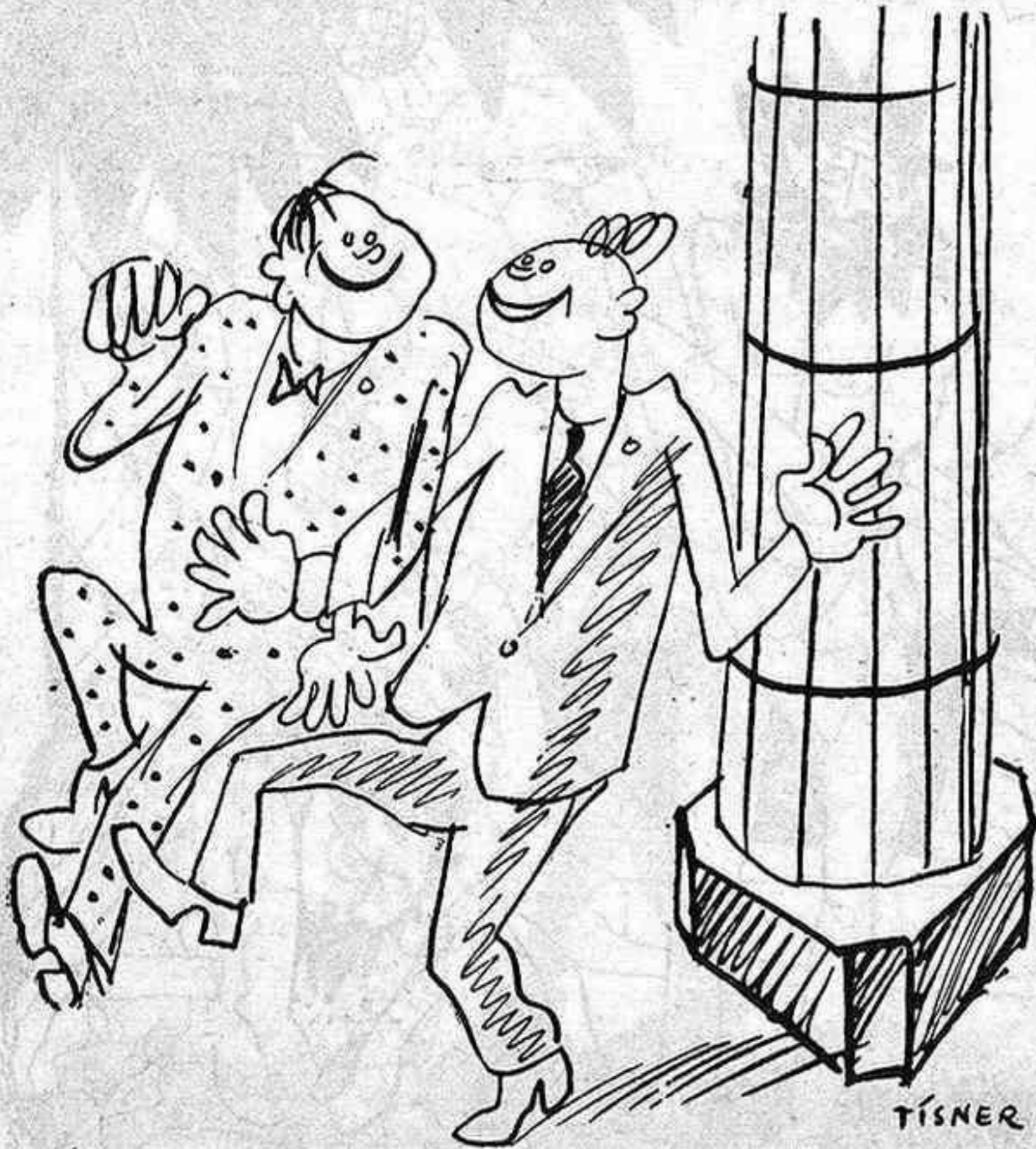
GLOSSARI

Barcelona és bona...

Des de Rufus Festus Avienus fins al «Niño de Marchena», hom ha fet l'elogi de la immortal Barcelona en tot temps i amb varietat de maneres. Les trompetes de la fama omplen encara l'espai amb allò de «Barcelona, archivo de la cortesía, albergue de los extranjeros, hospital de los pobres, etc.», del gran Cervantes i el qui signa com pot aquests glossaris, recorda una salutació d'una cèlebre «cupletista» a Barcelona, que deia:

«De las flores, la violeta;
de las cañas, el bambú.
De los músicos Arrieta
y de las ciudades, tú».

Hom ha lloat de Barcelona, segons les èpoques i

Tornant-ne.

- ¿Què hi duies, tu, al portamonedes?
- Vint-i-dues pessetes. ¿Y tu?
- Quinze. Encara ens n'hem sortit baratet.

les circumstàncies, el clima, el caràcter dels habitants, les cases, els carrers i àdhuc les clavegueres; els jardins, els tarongers, la formosura de les dones i la laboriositat dels barcelonins. Els elogis han seguit el ritme de les bones esperances i de les felices empreses. El de la «perla del Mediterráneo» y del «más rico florón», és el que s'ha portat més.

Es clar que algunes vegades la sinceritat i el desinterès de l'elogi són per l'estil d'aquella vella fórmula de «Vostè, senyor galan, que té la cara de diamant» que ens adreça la xicalla el dia de la Santa Creu, encara que tinguem la fesomia més disgraciada del món, amb l'esperança que deixem el nostre òbol en el platet florit... Fem-nos, però la il·lusió, que ens elogien per la nostra cara bonica.

El que hi ha de cert, perquè es provat—com els acudits d'en Màntua—és que són pocs els qui han vingut a Barcelona amb un desmenjament de llepafils que no se n'hagin anat sense emportar-se quelcom per record: En aquest aspecte Barcelona és inesgotable. Sembla la bóta de Sant Farriol, que no tenia fi, o com el sepulcre de Sant Ramon de Penyafort, al desaparegut convent de Santa Catarina, del qual els devots en treien terra a carretades i cada vegada n'hi havia més.

Si ens trobéssim amb dalit i tinguéssim traça per a fer versos, escriuríem una nova Oda a Barcelona que, segons els nostres comptes, seria la novena que s'hauria escrit, en la qual ens posaríem a cantar en rimes heroiques, la resistència i la impassibilitat serena de la ciutat nostra que constitueixen, al nostre entendre, les seves virtuts més remarcables. Diguin el que vulguin els historiadors realistes i els erudits massa rígids, som dels que creiem que Hèrcules va venir a festejar per aquests indrets.

De Barcelona podríem dir-ne el que Molière atribuïa als malalts que es guarien malgrat de les medicines: la seva naturalesa és tan forta que resisteix el mal i els metges.

No tenen fi ni compte les vicissituds, maltempades, atacs de tota mena que han caigut damunt de Barcelona; però aquesta ha encaixat admirablement els cops i a cada prova n'ha sortit més rejuvenida.

Si la comparació no resultés excessivament grotesca, diríem que Barcelona, en certs aspectes, té temperament de faquir i ventrell d'estruc. Ens ho em

passem tot; ho resistim tot; però ni les flames, ni les pedres, ni les espases, ens malmeten la naturalesa. Adhuc les carretades d'escombraries que hom ens aboca damunt, les convertim en adobs rics de fosfats i de nitrogen que assaonen la nostra terra. Hem presenciat Rambles amunt triomfants, però també hem vist la torna dels Bòria avall i avesats com estem a totes les coses, sabem que els castells de foc més brillants i eixordadors acaben en un munt de canyotes i papers cremats.

Barcelona és bona,
si la bossa sóna,

diu el refrany. Hi ha qui el compon amb l'afegitó:

Tant si sona, com si no sona,
Barcelona és bona.

Això ho diuen els enamorats veritables. Els asse-
degats, els cobejosos, creuen que

si no tens diners,
Barcelona no val res.

A fer... diners, doncs!

PANICAL.

Esports

Cronòmetre

PER FI TORNEM A ESSER CAMPIONS DE NATACIÓ

Els esforços, el treball incansable, la preparació acurada han fet el miracle. Catalunya torna a ésser campiona d'Espanya de Natació, quan tots els pronòstics donaven per endavant el triomf a Castella, tenint en compte l'excepcional qualitat d'alguns dels seus homes.

A la piscina de València, Catalunya s'ha tret l'espina de la desfeta del darrer campionat.

172 punts catalans han afermat el triomf per damunt dels 146 de Castella. Ja en la primera jornada, després de triomfar als 400 lliures femenins, als 200 braça, als 100 lliures, als relleus 3x100 femenins i també masculins portava'm un avantatge de deu punts. L'endemà Lepage, el gran Lepage guanyava formidablement els 400 lliures, Sapés els 400 braça, Emriqueta Soriano els 200 braça, Brull els 100 espatlla, les nedadores catalanes vencien en 4x100 lliures i els homes en 4x200, lliures també.

El triomf ha estat absolut i notable, i els progresos de la nostra natació evidents i indiscutibles. Pas a pas ens atancem a les marques internacionals i el que també és mereixedor de remarcar, és la participació als campionats d'equips representatius de sis regions, cosa que no s'havia produït encara als campionats nacionals.

Aquesta competència de Castella i Catalunya cada dia

més notable posava de relleu la nostra possibilitat internacional. Mentre les proves no tenien interès, per no existir la rivalitat, la natació quedava en pla mitjaner; avui, amb el triomf assolit l'any passat per Castella, Catalunya s'ha superat, en l'esforç al que havia aconseguit altres vegades, i les seves victòries són meritòries puix que ha fet caure en les proves cinc rècords d'Espanya; Castella treballarà de valent per superar-se i l'any vinent veurem caure nous rècords i avençar així progressivament la nostra natació de dia en dia.

Lepage fou un dels herois més reeixits de la gesta. La seva cursa als 400 lliures fou quelcom notable i de classe indiscutible que acaba de refermar les esperances que en ell hi ha posades.

Ara, cal que mantinguin uns i altres llur forma física per avençar un pas més en noves competicions per les quals la piscina valenciana s'ha acreditat d'excepcional.

Demà i passat demà a Gènova, Espanya ha de lluitar amb Itàlia en matx internacional i els resultats dels campionats d'Espanya ens fan esperar una bona actuació dels nostres representants. Les lluites internacionals cal no oblidar-les puix que elles han ajudat molt els nedadors catalans en les darreres competicions de Montjuïc, a triomfar tan netament als campionats nacionals.

Endavant uns i altres, els d'ací i els de la resta d'Espanya per posar el nom internacional de la nostra natació al nivell de les potències estrangeres.

AQUELL

Altaveu indiscret

(PRONOSTIC DE FUTBOL)

Aquesta vegada no hem desafinat tant com el primer dia. El pronòstic ens ha quedat un xic millor. Ja és pelut ja, endevinar què passarà en un partit de futbol del present campionat. Potser l'únic pronòstic que poc s'ha de fallar, és el dels partits que jugarà el Barcelona. Vam dir, en fer el comentari general del campionat, fa dues setmanes, que el Barcelona no tenia enemic a Catalunya que li fos comparable, i els fets ens van donant la raó. Amb mitja part de partit en té prou per a guanyar i decidir un encontre.

El Sabadell i el Girona, els ha guanyat en 45 minuts, quan ja li havien marcat dos gols. Queda palesada a bastament la potencialitat barcelonista que un dia pot tenir en camp contrari l'ensopegada d'un empat, però no d'ésser batuda en campionat regional. De Lliga ja serà altra cosa.

També s'ha vist que el Júpiter va l'hora, que el Girona es desinfla, però que comença a rutllar un xic i que en partits successius donarà un xic de feina, que allò que vam dir que el Sabadell comença a tenir el conjunt gastat, es confirma per moments i que les sorpreses de la temporada les

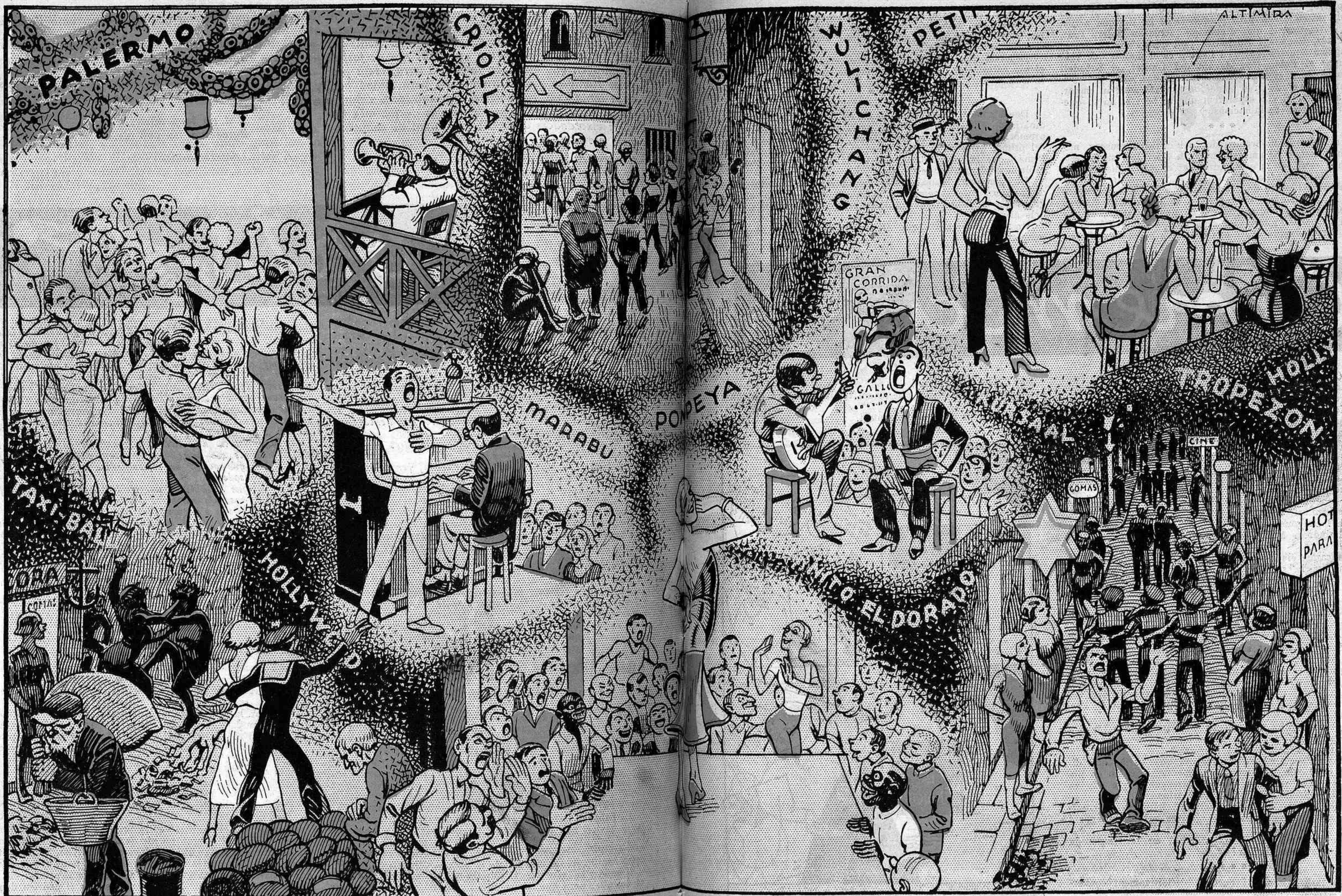
donen l'Espanyol i el Badalona. El primer per la inconsistència de l'equip del qual s'ha fet tanta propaganda, i el segon perquè semblant un dels clubs destinats a caminar a prop de la cua, dona més feina del que s'esperava.

Vam dir la setmana passada que al camp de Badalona hi hauria empat, que el Barcelona guanyaria amb treballs i que l'Espanyol empetaria o guanyaria al camp del Júpiter.

Els dos primers resultats ens han donat la raó; el segon, no. Es perquè l'Espanyol està pitjor del que pensàvem.

Júpiter — Barcelona
Espanyol — Sabadell
Girona — Badalona

Aquests són els partits per la propera data. El Barcelona guanyarà el Júpiter amb un xic de treball. Passarà una cosa semblant que al Sabadell i que davant del Girona. Si el Júpiter s'ho pren filosòficament i reserva energies, perdrà en començar el partit i tot anirà fàcil per al Barcelona, però si els de Poble Nou apreten fort i aguanten fins a la fi podrien donar una sorpresa. Tot depèn que tinguin prou «manxa» per aguantar un mateix joc fins al darrer moment del partit, i no ho creiem.

PANORAMES BARCELONINOS Una nit al districte cinquè.

L'Espanyol empetarà amb el Sabadell i, si guanya, ho farà molt justet. Diem això perquè se'ns ha dit que arriba l'equip d'Amèrica, i que diumenge actuaran Soler, Prat, Bosch, Pèrez, Espada i Edelmiro, junt amb l'anglès Green. Si no juguem aquests senyors i l'equip és el mateix que vam veure jugar al Poble Nou davant del Júpiter, el Sabadell guanyarà per un tres a un, o un quatre a dos.

El partit del Girona i el Badalona acabarà amb un empat. Ara, amb l'ai al cor esperarem quedar bé i si no hi quedem, no s'admeten reclamacions.

***

Verges, l'entusiasta organitzador del ciclisme reusenc, meixia l'homenatge. Si emocionants van ésser les «sis hores», més ho han estat les 24 que van córrer el passat dissabte els asos del cicla a la pista reusenca.

No sabem si l'esforç de l'organització s'haurà vist compensat amb la col·laboració del públic, i si les 24 hores hauran cobert les despeses d'organització. El que sí sabem, és que mercès a l'esperit organitzador dels rectors del velòdrom de Reus, ha estat possible veure una de les 24 hores més interes-

sants que s'han corregut en pistes nacionals.

Triomfaren amb una cursa excel·lent Martí-Cebrian Ferrer, René Martin entusiasma el públic amb les seves sensacionals esprintades.

Esperem que els organitzadors reusencs perseveraran amb el seu entusiasme i que el velòdrom de Reus anirà mantenint la tradició.

***

Demà comença el campionat de les Segona Categoria Ordinària de Futbol. L'acord pres per l'Assemblea de tallar les promocions d'amateur a professional, ha fet que molts clubs del primer grup de la Lliga Amateur passessin a professionalisme i que la segona Categoria Ordinària augmentés considerablement el nombre de equips.

El campionat haurà d'ésser mogut i notable, però s'han de produir forçosament desplaçaments ruinosos en alguns grups per la distància de localitats en què es troben els clubs dels altres.

No ens sorprendria que es produïssin retirades a mitja competició.

Cinema

Noves i Comentaris

Ens trobem davant la inauguració de la temporada cinematogràfica 1935-1936.

Què ens portarà?

Sembla, de moment, que res d'extraordinari.

Sabem que la tendència dels films espectacle —gènere «El signe de la Creu» i «Cleopatra»—, compta amb les grans escenografies Cècil B. de Mille: «Gòlgota», «Els Croats» i encara «Joana d'Arc», un gènere, enganya-pagesos i devotes fàcils, que no ens diu res.

Sabem que torna el gènere de cow-boys: es parla d'un film —modernitzat, naturalment— que equivaldrà a «La Caravana de l'Oregon».

També tindrem Mae West, Greta Garbo i Marlene Dietrich.

No mancaran els «gàngsters» ni les pel·lícules de por.

Creiem que la sorpresa ens vindrà del cantó d'Anglaterra. Es parla d'unes comedietes cinematogràfiques que podrien fer molt bonic. Es parla igualment de grans documentals, la qual cosa ens plauria molt que es realitzés.

¿Ens donarà sorpreses el cinema francès? No n'esperem cap.

¿Quin millorament constatarem en el cinema hispànic?

Amb referència a aquest som absolutament pessimistes. Les mateixes directives del seu teatre, es fan sentir en la seva cinematografia: es juga de tot cor a comerç de botiga: un èxit com el de «Sor Angèlica» és una fita, i cal que ens preparem a veure convents especials i monges flamenques per tots cantons. I després parlarem despectivament de l'espanyolada!

Queda la incògnita del cinema alemany. Emil Jèning ja ha fet la primera pel·lícula de propaganda nazi. ¿Seguirà aquests camins el nou cinema alemany?

¿I el cinema català? Se'ns assegura que Adrià Gual dirigeix una pel·lícula. No fem cap comentari, car no en podem fer cap. Cal recordar, però, l'ensenyança que ens va portar la filmació d'«El Cafè de la Marina».

Com que, cas de continuar escrivint, hauríem de continuar les nostres divagacions interrogatives val més plegar i esperar.

¿Què ens portarà el cinema mundial en la temporada 1935-1936 que s'acaba d'obrir?

***

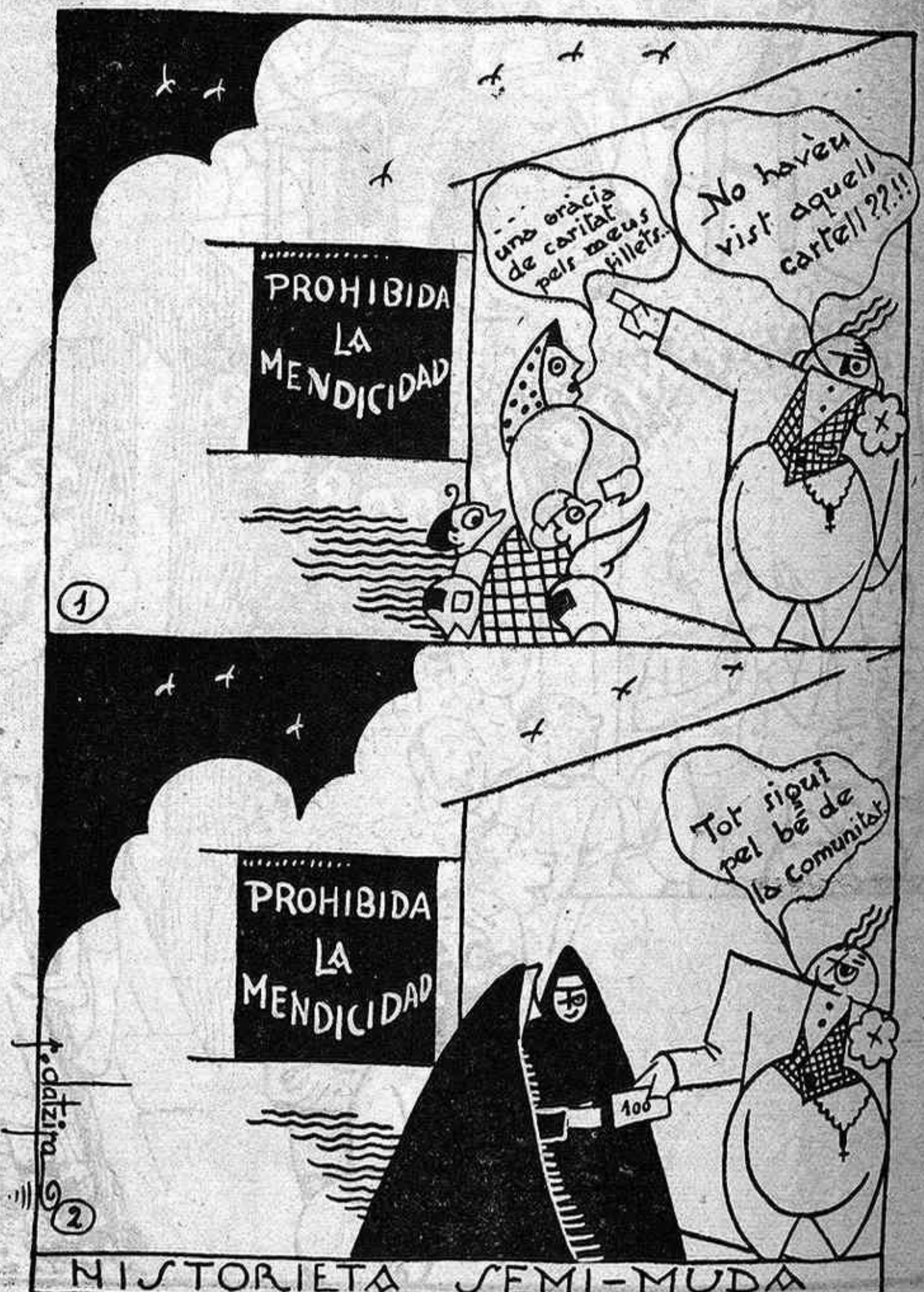
El Goya farà reformes i quedarà definitivament convertit en una sala de cinema.

***

Serà? No serà? Serà!
Definitivament sembla que és un fet la signatura de contractes.

No hi volem fer cap comentari.

***

ACTUALITAT ESTEVISTICA

Es diu que Castanyer s'ha quedat el «Victòria».

***

Sembla que la temporada es decantarà per l'òpera i l'opereta. De la tanda de música haurem passat a la tanda de les seves concepcions. La Ufa ha rodat «Les Noces de Figaro» de Mozart. Nosaltres hem rodat «El Gato Montés», música d'en Penella.

***

El «Colisèum» ha obert les seves portes. El programa de la inauguració és un programa de temps de calor.

«Una dama sin igual» és una pel·lícula de tantes. Gertrude Michael s'hi fa remarcar.

***

«Fantàsió»: «Sábado, Domingo y Lunes» de la Ufilms. Res. Adhuc la interpretació d'aquesta cinta és fluixa.

Pierre Brasseur hi actua amb un amanerament teatral visible.

***

Pola Negri retorna. Ai!

¿Per què Pola Negri ens recorda la Bertini? Fou un Bertini disminuïda, sense tanta cua com la Bertini ni petons tan llargs, però aleshores tenia una modernitat vella que aterria.

Ara... Ara?...

***

El Capitol inaugura amb «El Jorobado».

El 20 de setembre començarà la seva temporada oficial. Li desitgem un èxit, car la nova empresa del «Capitol» és una empresa intel·ligent i simpàtica.

***

El cinema «Catalunya» inaugurarà amb una pel·lícula de la Fox: «Asegure a su Mujer», per Raoul Roulien i Concepció Montenegro.

Ens plauria molt que l'actual empresa del Cinema Catalunya no seguís les petjades de l'empresa que la precedí.

***

Víctor Mora ha escrit el llibret d'un film: «El crimen del expreso de Andalucía». El protagonitza Joan de Landa que sembla que fa una creació del paper que hi té.

Es diu que veurem aviat aquest film.

***

URQUINAONA: Avui inaugura el cinema Urquinaona la seva temporada. Estrena el film: «Adorable», amb Janet Gaynor i Henry Garat.

Es tracta d'una opereta rimada amb música de Werner Heyman.

***

També els altres cinemes es preparen. En general, tots els cinemes de Barcelona senten la crisi que els produeix aquesta temporada de programes repetits.

A veure si la inauguració de la temporada dels cinemes d'estrena, vivifica un xic els cinemes de barriada.

Croniqueta de la setmana

Barcelona. — D'un full dominical:

«Quan mor un pobre va al «paradís».

I quan mor un ric ¿on va? ¿A les llotges?

***

Madrid. — «Jaume Borràs ha tingut un èxit de veu. Tant, que es va quedar afònic i calgué cridar un metge.»

—«Li donaré uns paperets»... —va dir aquest.

—«¿Paperets a un primer actor?» —va respondre indignat el Jaumet Borràs.

I amb un gest d'«El Desdén con el Desdén» va girar l'esquena al metge.

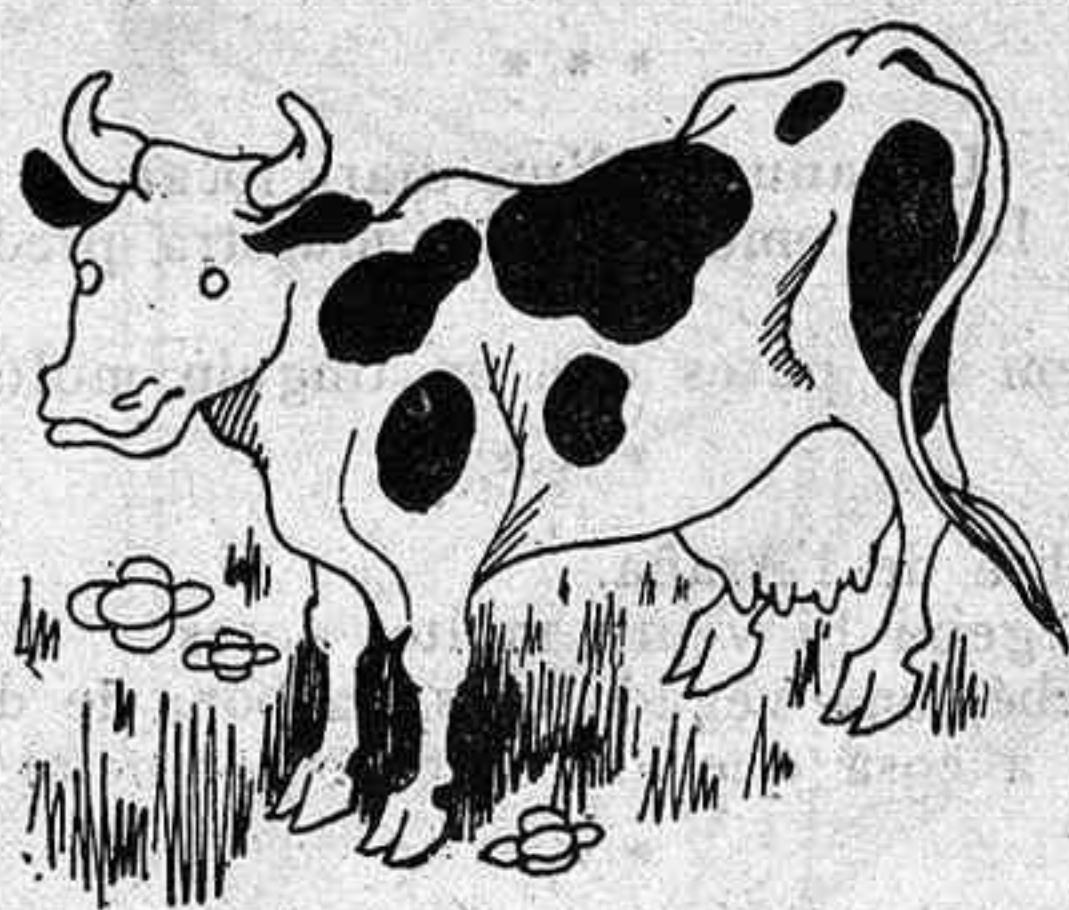
***

Cannes. — «Un banquer s'ha suïcidat per aburriment.»

Tot són maneres de distreure's!

***

Washington. — «Roosevelt és un enamorat del camp. Ell mateix muny les vaques que li obeeixen la veu.»

D'això se'n deu dir: «ordeño y mando».

***

Barcelona. — Del folletó d'un diari:

«Les noies d'avui, no són les noies d'ara fa vint anys.»

Naturalment: tenen vint anys més.

***

Barcelona. — S'ha batejat un grup escolar amb el nom d'Alexandre Lerroux.

Un altre dia en parlarem.

***

Madrid. — Han viatjat junts en avió els senyors Lerroux i Gil Robles.

Un trajecte curt no és propici a grans discrepàncies.

***

Barcelona. — Els valencians radicals residents a la ciutat han passat moments d'angoixa.

Al senyor Samper, no li volien donar auto franc.

Per poc hi ha una escissió en el partit.

***

Luarca. — S'ha tret a dos carrers d'aquesta població els noms de Galan i Garcia Hernández.

Les dretes no han dit res. ¿Com pensen batejar-los? ¿Carrer de «Maria de la O»?

***

Barcelona. — D'un folletó del Dr. Rierola i Gumà: «Els metges solem tenir bastants enemics en aquest món.»

Tingueu per segur que en tenen molts més a l'altre!

***

Madrid. — «Es dubta de la validesa d'un testament en el qual s'obliga a la vídua a no tornar-se a casar.»

Ja ni es respecten els sentiments humanitaris!

***

D'un tractat de Dret:

«Patrimoni és un conjunt de béns»...

I «matrimoni» un conjunt de mals.

***

Madrid. — «No es dona a la Marina de Guerra la importància que té.»

Ho ha dit Royo i Villanova.

No creiem que ho digui en defensa de la cartera. Abans ho havia dit el senyor Grau Jassans!

***

Barcelona. — Cambó no ha volgut ésser menys que Lerroux i a «Aiguablava», la finca d'en Ventosa, s'ha fet un com si diguéssim: «Dia d'en Cambó».

Els convidats en van tornar molt tips.

***

Madrid. — Segons «La Nación», a la Constitució de la República hi sobra aquell article contra la guerra.

Ho comprenem: ¿On hagueren estat els «cavallers» del deu d'agost, sense la guerra?

***

1480—L'ESQUELLA DE LA TORRAIÇA

Barcelona. — En aquests dies la «Lliga ha actuat de governamental.

En Ventosa es torna veure Ministre!

***

Barcelona. — Un anunci d'un diari local:

«Perro lobo, lujo, come de todo, muestra predilección por los niños.»

El recomanem als pares que en tinguin molts!

***

Llegiu el llibre de l'Azaña.

El qui el llegeixi hi veurà moltes coses.

I veurà també, una vegada més, la bona fe dels qui l'usdefruituen com a cosa que els és consubstancial.

***

Barcelona. — Hem tingut a Barcelona uns quants dies l'ex-catalanista i l'ex-monàrquic Santiago Vinardell. Semblava que venia a fer de personatge.

Ha fracassat, però. Només ha pogut pescar un tiquet per al banquet popular de les 11 pessetes.

***

Barcelona. — En tots els banquets s'ha pogut veure el «personatge» Duelo.

Es allò que diuen els castellans: «Los duelos con pan son menos.»

***

Barcelona. — A la recepció dels Ajuntaments de Catalunya encara no hi havia representació de la meitat.

Això que es tractava de representacions agraïdes!

***

Una pregunta:

¿Per què certs dies, molt sovint, avui sí i demà també, els barcelonins esperen l'arribada dels diaris de Madrid?

No ho sabem!

***

Molt entusiasme, eh?

Sí; un entusiasme perfectament descriptible!

***

Olot. — La «Lliga» va organitzar ací un acte monstre.

Eren vint.

Quanta monstruositat!

***

Barcelona. — L'arquitecte Cèsar Martinell ha publicat un follet sobre arquitectura catalana.

A les seves planes s'observa un profund sentiment catalanista. Paràgrafs hi ha que fins arriben a ésser pecaminosos.

El senyor Cèsar Martinell és regidor cedista!

Company d'en Jaumar de Bofarull? ¡Cómo no! Company d'en Jaumar de Bofarull!

***

Barcelona. — Sí, senyors. Itàlia ha quedat aixafada: ja no hi haurà guerra!

Que així sigui, i per damunt de tot, que no la desencadeni aquell pretenció i pedant article d'en Gaziell.

***

Com s'haurà observat tots els balcons llüen domasos. Tots sense excepció!

Un èxit!

Felicitem la «comisión organizadora».

***

Barcelona. — «Estimeu el capellà» — diu l'Irurita.

Quin consell més desinteressat!

***

Barcelona. — Ha estat processat un periodista barceloní per un article que resultava molestós per en Hitler.

I encara es torna a parlar d'aquella llei de premsa!

***

Barcelona. — En el darrer número de «Anals del Periodisme Català» es publicaven quatre retrats d'en Costa i Déu, un capítol de les memòries d'en Costa i Déu, un article d'en Brunet amb referència a Costa i Déu, una carta d'en Girbal dirigida a Costa i Déu, i cinc notes que parlen d'en Costa i Déu.

Costa i Déu s'ho mereix, però ¿no dirà algú que els nois de Sabadell són uns assedegats?

***

Parlar una hora sense dir res té molt de mèrit.

Mèrit que van constatar els que pagaren 11 pessetes per menjar mal i suar bé!

***

Barcelona. — Ha estat molt ben rebuda pels historiadors del món la nova interpretació que ha fet la Ceda de la personalitat d'en Rafael de Casanova.

Quin cap! Quins caps!

***

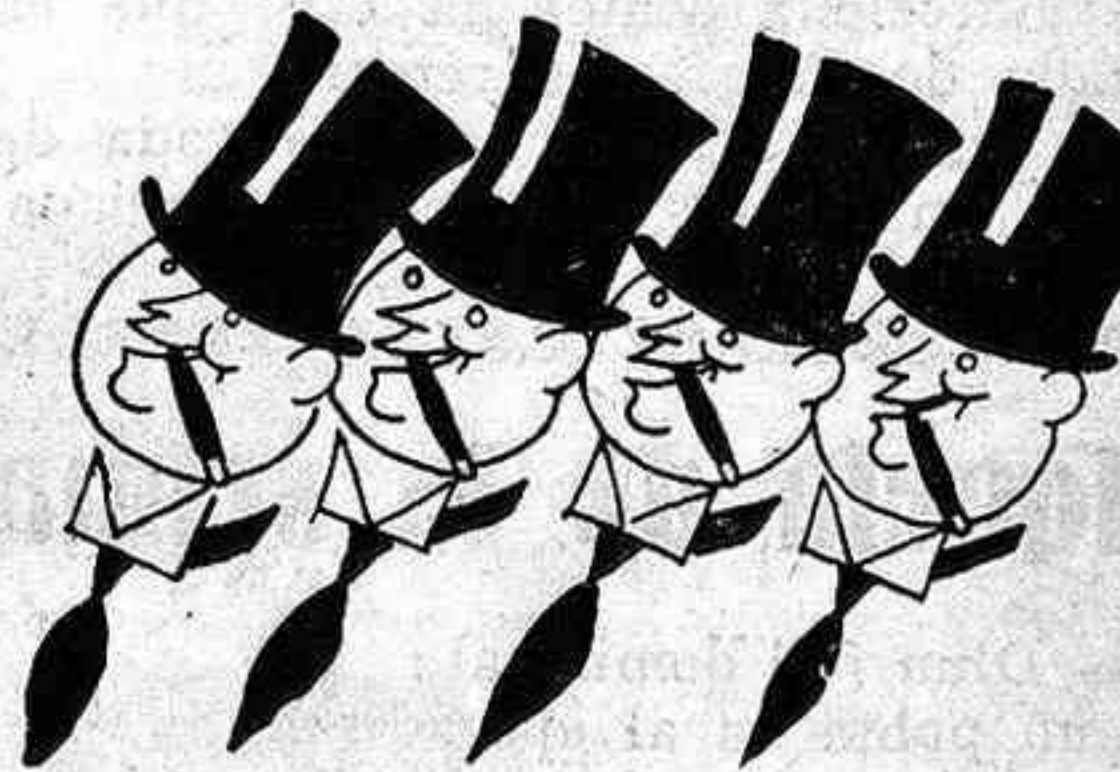
Banquet avui, banquet demà, banquet demà passat.

I el poble?

El poble recordant un altre banquet.

***

Moltes Ministres, ex Ministres, Diputats, Subsecretaris, molts prohoms.

Però la noia de Cuenca trobava que era molt més bonica aquella processó de Corpus del temps de la monarquia.

***

Barcelona. — Títol d'una pel·lícula:

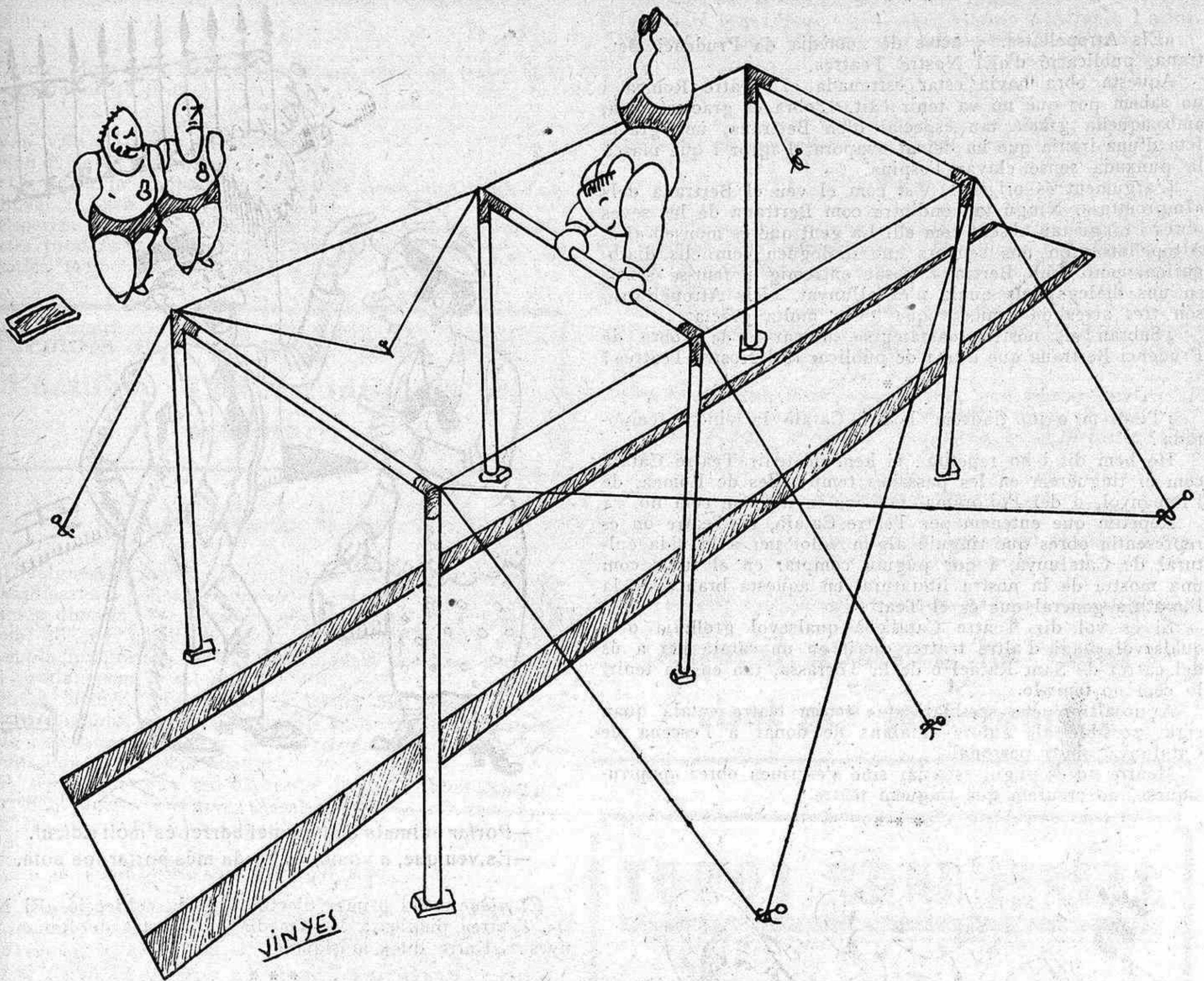
«L'expres de la Seda».

¿Ja hauran passat la pel·lícula per la censura?

Compreu L'Esquella de la Torraixa

CIRC: Els grans èxits. • Treball de barres.

L'elecció de la Pubilla d'Horta

En el local de l'Ateneu Obrer Hortenc, el passat dimecres dia 10, jornada de festa major, i aprofitant la inauguració de la reforma de la sala d'espectacles del seu local, l'esmentada entitat organitzà un festival en el qual es procedí a l'elecció de la Pubilla d'Horta.

El local esplèndidament engalanat i companyat de la concurrència, presentava un aspecte impossible de descriure.

Arreu, les cares boniques posaven de relleu la impaciència de qui seria la ninfa destinada a fruit de l'admiració hortence alcançant el títol de Pubilla de l'any 1935.

El Jurat compost per eminents artistes i periodistes, sota la direcció del dibuixant català Ricard Opisso, tingué de treure totes les energies intel·lectuals per a escollir les cinc damiselles candidates al títol envejat.

Per fi i amb el beneplàcit unànim, fou elegida la senyoreta Conchita Teruel a qui la Pubilla de l'any 1934, que acabava el seu regnat d'hermosura, li posà l'ensenya corresponent.

Al fi de festa, el jurat, fou obsequiat per la junta directiva representada per el seu digne president Joaquim Molinè, amb un *lunch*, acabant així la festa dintre la major alegria i satisfacció del poble i els convidats a la mateixa.

TELÓ ENLAIRE

Tenim Margarida Xirgu entre nosaltres.

Margarida Xirgu, la nostra gran actriu, és el puntal més ferm de l'actual escena castellana.

L'escena catalana, fa molts anys que no li deu res. Però l'escena castellana li deu la vida.

¿Qui ha estrenat les obres dels escriptors no mercaders del teatre castellà? Margarida Xirgu.

¿Qui no ha empastifat el seu repertori amb obres de Muñoz Seca i de toda la terregada «muñozsequista»? Margarida Xirgu.

¿Qui ha fet possible que un poeta de les possibilitats de Garcia Lorca, triomfés amb obra personal a l'escena castellana? Margarida Xirgu.

¿Qui s'ha atrevit amb els agosaraments de Valle-Inclan, més enllà d'aquelles «Voces de Gesta» que va estrenar-li Maria Guerrero? Margarida Xirgu.

¿Qui ha fet possible la representació de «Medea», de Séneca en la versió de Miguel d'Unamuno? Margarida Xirgu, que la interpreta d'una manera genial.

¿Qui ens fa parlar a nosaltres amb plaer del teatre de Castella? Margarida Xirgu.

¿Qui ha acollit obertament autors nous castellans de la ponderació i l'equilibri poètic d'en Casona? Margarida Xirgu, la catalana Margarida Xirgu.

I que oblidin, els que ho vulguin oblidar per mesquinesa política, que Margarida Xirgu és l'únic puntal ferm del teatre castellà actual.

***

«Els Atropellats». 3 actes de comèdia de Prudenci Bertrana, publicació d'«El Nostre Teatre».

Aquesta obra havia estat estrenada al Teatre Romea i no sabem per què no va tenir èxit. L'obra és graciosíssima, amb aquella gràcia tan especial d'en Bertrana, una gràcia feta d'una ironia que ha deixat evaporar l'agror i que marca la punxada sense clavar l'espina.

L'argument és original, vist com el veu el Bertrana dels «Impromptus». Ningú tan endintre com Bertrana de les seves obres i ningú tan absent com ell. La gent que es mou en «Els Atropellats» són uns senyors que dialoguen com ells dialogarien, però amb Bertrana posat entremig i fent-se sentir en uns diàlegs dels quals n'és allunyat. «Els Atropellats», són tres actes de comèdia que tenen molta gràcia.

¿Sabran els nostres «amateurs» adonar-se de l'obra de Prudenci Bertrana que acaba de publicar «El Nostre Teatre»?

***

¿Tindrem o no tindrem Teatre Català la vinent temporada?

Ho hem dit i ho repetim: si hem de tenir Teatre Català com el tinguérem en les passades temporades de Romea, de l'Espanyol, o del Poliorama, tan ens fa tenir-ne com no.

Repetim que entenem per Teatre Català, el Teatre on es representin obres que tinguin algun valor per a la vida cultural de Catalunya, i que puguin comptar en el futur com una mostra de la nostra literatura, en aquesta branca de la literatura general que és el Teatre.

Si es vol dir Teatre Català a qualsevol grolleria o a qualsevol plagi d'altre teatre, escrit en un català per a ús del carrer de Sant Rafael o de la Torrassa, tan ens fa tenir-lo com no tenir-lo.

A nosaltres, ens semblarà que tenim teatre català quan sigui possible als autors catalans de donar a l'escena de Catalunya obres personals.

Mentre no es pugui estrenar sinó s'escriuen obres «paperú-siques», no creurem que tinguem teatre.

***

Les dames del te.

—Hijas, ¡qué rico y qué benéfico!

—Portar animals damunt del barret és molt ridícul.
—Es veu que, a vostè, li agrada més portar-los sota.

El número del primer d'octubre de la col·lecció «El Nostre Teatre» publicarà la comèdia en 3 actes de Ramon Vinyes: «Entre dues músiques».

***

Sembla que van endavant els treballs que es van fent per a donar unes representacions de Teatre Experimental.

Sabem que s'han llençat unes fulles demanant l'adhesió i la inscripció com a soci cooperador de l'obra.

Tenim entès que les gestions i els treballs que es fan, van per bon camí i que el nombre d'inscrits com a socis és esperançador.

L'organitzador de les sessions de Teatre Experimental és Jesús Pérez, al qual s'han de dirigir tots els qui vulguin dades més estenses d'aquesta formació que tan bé pot fer al Teatre (Rambla del Centre, 35, Associació d'Artistes Lírics i Dramàtics i Societat d'Apuntadors Espanyols).

No cal dir que, per la nostra part, desitgem un èxit a una Fundació, que, segons diu, té el propòsit de donar-nos a conèixer obres del teatre rus, alemany, jueu, francès, anglès i japonès.

***

Visita Lòpez i Giménez Sales continuen fent èxit al «Gran Price». Es diu que els tindrem en aquesta sala tota la temporada d'hivern. També es diu que, ultra els vodevils, pensen fer alguna obra dramàtica de caire popular.

Josep Santpere i la seva poca visió del teatre, deixen un buit, consti que un buit comercial. ¿El sabrà omplir algú? ¿El sabran omplir Visita Lòpez i Giménez Sales?

***

«Catalunya Teatral» del dia 15 d'aquest mes, publicarà la comèdia en vers de Josep Maria de Sagarra «Les Llàgrimes d'Angelina», un gran èxit del Teatre Català.

«El Nostre Teatre», del mateix dia, publicarà l'obra de Joan Trias i Fàbregas: «L'Amor inútil». Segons ens diuen

aquesta obra marca un avenç de l'autor de «Laura, la forastera».

* * *

Carme Monturiol està enllestint una obra de teatre. L'obra encara no té títol.

* * *

Van Vila i Daví a l'Espanyol?

Van Nicolau i Martori al Novetats?

¿On anirà la companyia d'«Artistes Associats», amb Laura Bover i Enric Lluelles davant?

Esperem. I és de desitjar que si alguna companyia d'aquestes prepara temporada de Teatre Català, que sigui una autèntica temporada de Teatre Català.

**Sembla que no pugui ésser, però
l'octubre s'ha avantposat al
setembre**

ESQUELLOTS

Si volguéssim servir un rescalfat als nostres llegidors, els explicariem per peces menudes els actes de diumenge, dilluns i dimarts. Seria joc de poques taules. Però com que tothom, qui més qui menys, té nas a la cara, llegeix diaris i contempla fotografies, no cal que vinguem nosaltres a ploure sobre mullat, com es sol dir.

Direm, només, que la magna Diada fou digna, per les seves proporcions, per l'embalum dels assistents, per la intensitat de l'entusiasme i vàlua de les representacions, dels seus organitzadors i de l'homenatjat.

El senyor Lerroux ha expressat la seva satisfacció per l'èxit dels actes celebrats. Nosaltres també n'estem contents. No esperàvem altra cosa del poble de Barcelona.

* * *

El senyor Portela Valladares ha deixat entendre que tal vegada podrà pensar-se aviat en la possibilitat que s'estudiï la conveniència que comenci a plantejar-se la qüestió que acabi el règim de censura que ens priva de prendre mal.

I nosaltres, malpensats de mena, que ens creïem que a més de la censura oficial s'hi afegiria l'esclésiàstica. Però què de vegades ho semblava.

* * *

¿Què haurien dit de l'ex-rei Alfons que un bon dia hagués permès que sortissin timbres de correu amb l'esfígie de Nàkens, de Blasco Ibàñez o de Roberto Castrovido, encara que fos en qualitat de periodistes?

Doncs, bé; ara en veurem amb els retrats de Francos Rodríguez i de Luca de Tena. El d'aquest darrer no sabem si com a fundador de l'«A B C» o com a fabricant d'aiguanaf.

* * *

Fins ara havíem sentit parlar dels quatre cantons del Call, dels quatre punts cardinals i alguna vegada dels homes íntegres pels quatre costats.

Ara sabem que el senyor Jaumar de Bofarull és, segons manifestació pròpia, «catalán por los veinte costados», com si es tractés d'un brillant.

Nosaltres li demanariem que prodigués els seus discursos. Ja sabem d'algú que li tindria enveja.

* * *

Comptes clars.

—Si te'n prenen deu i te'n tornen un, ¿què diràs?

(La resposta és inintel·ligible, però té sis lletres.)

—No, home, no! Has de donar les gràcies i no fer trin-car la moneda.

* * *

Els carlins han fet celebrar tres mises per tal que Déu illumini el seu august cap Carlos Alfonso o Alfonso Carlos. Ja estan segurs que amb tres misses n'hi haurà prou?

* * *

Les forces «vives» han volgut fer el «viu»; però no és «vivor» tot el que belluga, ni or tot el que lluu.

* * *

Algú havia parlat una vegada de certes «Magdalenas sin cartilla» i de «sabandijas de la Bolsa». Com també que «de las charcas salen los renacuajos y los sapos se crían en las acequias».

Veritat, trenta anys enrera. Més veritat, avui.

* * *

Floreta possible d'un banquet real, que sembla reial.

—¿No le gusta el priésago helado? Coma, coma... Ya está todo pagado. Nosotros somos así de generosos. Una vez don Antonio Maura...»

* * *

Els de la «Lliga», com sempre, aguantant la capa. I després diran que són el pare de la criatura...

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

TOROS MONUMENTAL

8 toros de
Argimíro Pérez Tabernero

2 per Don

Antonio Cañero

i 6 per a

**Niño de la Palma
Cagancho**

i

El Soldado

**A les 4 de
la tarde**

Entrada 6 Ptes.

PLANTANY A LA BIBLIOTECA
L'ALVARELL BARCELONÉS

TÍSNER

— Alfons Carles no reconeix el dret de don Joan.
— Això raï! Tampoc Don Joan no reconeix el d'Alfons Carles.

***